

การเรียนรู้โดยใช้ชีวิตฝึกทำราพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รุจิราภรณ์ เหลาหนด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2549

ISBN 974-316-792-7

การเรียนรู้โดยใช้วิธีฝึกทำรายพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รุจิราภรณ์ เหลาหนด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการจัดการการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2549

ISBN 974-316-792-7

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเรียนรู้โดยใช้วิธีดีฝึกทำรำพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัย

รุจิราภรณ์ เหลาหนอง

สาขา

การจัดการการเรียนรู้

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ดวงเดือน เทศวานิช

กรรมการที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญศิริ นิยมทัศน์

คณะกรรมการสอบ

.....
.....

ประธานการสอบ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เรียม ศรีทอง)

.....
.....

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ดวงเดือน เทศวานิช)

.....
.....

กรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญศิริ นิยมทัศน์)

.....
.....

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง)

สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการเรียนรู้

อำนวยการบริหาร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

.....
.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรชัย ไทรชมภู)

ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา

วันที่ เดือน พ.ศ.

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเรียนรู้โดยใช้วิธีฝึกทำรำพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ผู้วิจัย	รุจิราภรณ์ เหลาหนด
ระดับการศึกษา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการเรียนรู้
พ.ศ.	2549
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ดวงเดือน เทศวานิช
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญศิริ นิยมทัศน

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของวิธีดี เรื่อง การเรียนรู้โดยใช้วิธีฝึกทำรำพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้งศึกษาผลการใช้วิธีดี เรื่อง การเรียนรู้โดยใช้วิธีฝึกทำรำพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีศรีบำรุง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 31 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยศึกษาจากวิธีดีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ S.D. และค่า t-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการทดลองและหาประสิทธิภาพของวิธีดี เรื่อง การเรียนรู้โดยใช้วิธีฝึกทำรำพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 90 / 90 พบว่า ประสิทธิภาพของวิธีดีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่า 91.75 / 91.15 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. การเรียนรู้ที่เรียนด้วยวิธีดี เรื่อง การเรียนรู้โดยใช้วิธีฝึกทำรำพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการรำพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

Thesis Title	Learning by Using Video CD on the Basic of Thai Dance Skills Training for Prathom Suksa 3 Students
The Researcher	Ruchiraporn Laonuad
Level of Study	Master of Education, Learning Management
Year	2006
Chairman of Thesis Adviser	Assoc.Prof. Duangdueen Tesvanich
Thesis Adviser	Assist.Prof. Bunsiri Niyomtus

The purposes of this research were to produce and searching the efficiency of the unsing video CD on the basic of Thai dance skills training for Prathom Suksa 3 students. Including with studying the result of the using video CD on the basic of Thai dance skills training for Prathom Suksa 3 students.

The sample of this study consisted of 31 from Prathom Suksa 3 students of Satee Sri Bumroong School, Patumwan district, Bangkok in the second semester which gained from the simply random by means of learning from video CD. The statistics that used for analysis was the average $\bar{x}$ S.D. and t-test

The summarize of the result revealed that :

1. Analyses the result and search for efficiency of the using video CD on the basic of Tahi dance skills training by using benchmark of 90/90 find out that the efficiency of this video CD was 91.75/91.15 which was the standard criteria.
2. Learning from using video CD on the Basic of Thai dance skills training produce as result to students have got an acquisition of knowledge and more abilities to dance with the basic of Thai dancing after learning higher up than pre-learning with statistically significant at .01 level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ดวงเดือน เทศวานิช ประธานกรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งโดยได้เอาใจใส่ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ เพื่อให้สมบูรณ์ที่สุด และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ท่านที่สองคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญศิริ นิยมทัศน์ ซึ่งเป็นกรรมการที่ปรึกษาอีกท่านหนึ่ง ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำแง่คิดต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์กุลชไม สืบพิภก อาจารย์ธรรณา สุนทรานนท์ อาจารย์สุรัตน์ จงดา อาจารย์ศุจดาว ทิพย์มาตย์ อาจารย์เนตรนภิส พัฒนาไพบูรณ์กุล และอาจารย์พนอ ธรรมเนียมอินทร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงเนื้อหาและเครื่องมือในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลขอขอบคุณอาจารย์และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีศรีบารุงที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคุณพ่อมะระ คุณแม่ปัดทุมมา เหลาหนด คุณองอาจ นวลป้อม ที่ได้ให้กำลังใจ กำลังใจ กำลังทรัพย์แก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

รุจิราภรณ์ เหลาหนด

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.....	8
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.....	8
มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น.....	8
ทำร่าพื้นฐานทางนาฏศิลป์.....	9
ความหมายของนาฏยศัพท์.....	10
ประเภทของนาฏยศัพท์.....	11
ความหมายของภาษาท่า.....	12
ประเภทของภาษาท่า.....	13
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีดี.....	14
ความหมายของวิธีดี.....	14

บทที่

หน้า

ข้อได้เปรียบระหว่างวิธีดีกับสื่ออื่น.....	15
การเขียนบทวิธีดี.....	16
การออกแบบบทเรียนวิธีดี.....	17
การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	26
สมมติฐานการวิจัย.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
แบบของการวิจัย.....	27
ประชากร.....	27
กลุ่มตัวอย่าง.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	38
สมมติฐานการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
สรุปผลการวิจัย.....	40
อภิปรายผลการวิจัย.....	40

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะ.....	41
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	42
บรรณานุกรม.....	43
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
ภาคผนวก ข แบบประเมิน.....	115
ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย.....	128
ประวัติผู้วิจัย.....	130

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

3.1 ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการร่ำพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย	
การปฏิบัติทำนาฏยศัพท์และภาษาท่า.....	31
4.2 ประสิทธิภาพของวิธีดี การเรียนรู้โดยใช้วิธีดีฝึกทำร่ำพื้นฐาน	
ทางนาฏศิลป์ไทย.....	36
4.3 ผลการใช้วิธีดี การเรียนรู้โดยใช้วิธีดีฝึกทำร่ำพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย	
(นาฏยศัพท์).....	36
4.4 ผลการใช้วิธีดี การเรียนรู้โดยใช้วิธีดีฝึกทำร่ำพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย	
(ภาษาท่า).....	37

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 3.1 ขั้นตอนในการสร้างวิธีดี การเรียนรู้โดยใช้วิธีดีฝึกทำรำพื้นฐาน
ทางนาฏศิลป์ไทย..... 29
- 3.2 ขั้นตอนในการทดลองหาประสิทธิภาพของวิธีดี การเรียนรู้โดยใช้วิธีดี
ฝึกทำรำพื้นฐานทางนาฏศิลป์ไทย..... 30